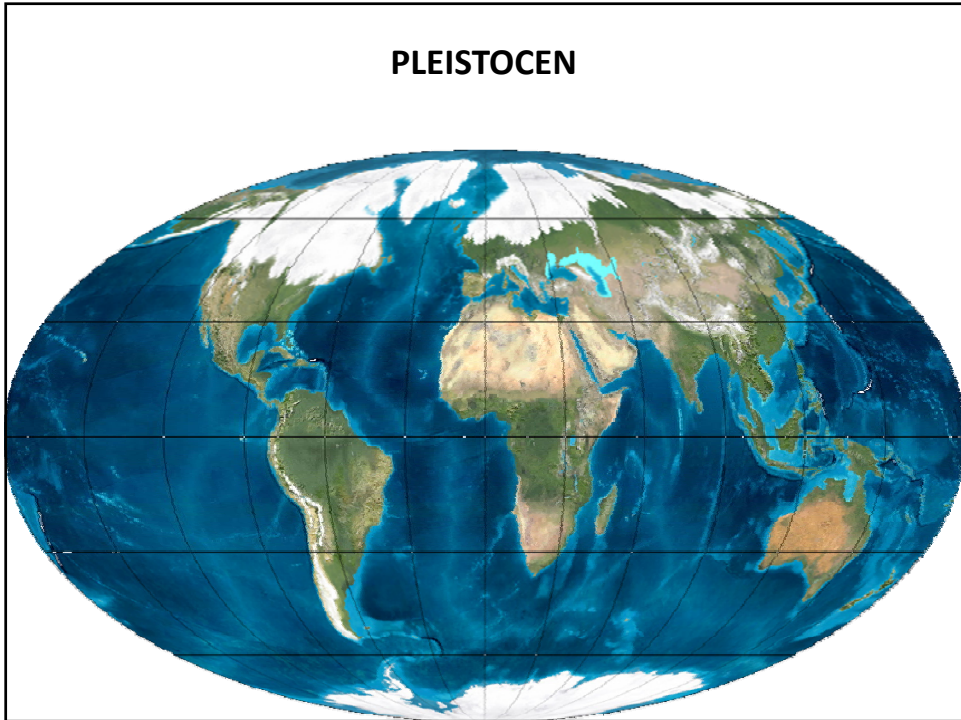
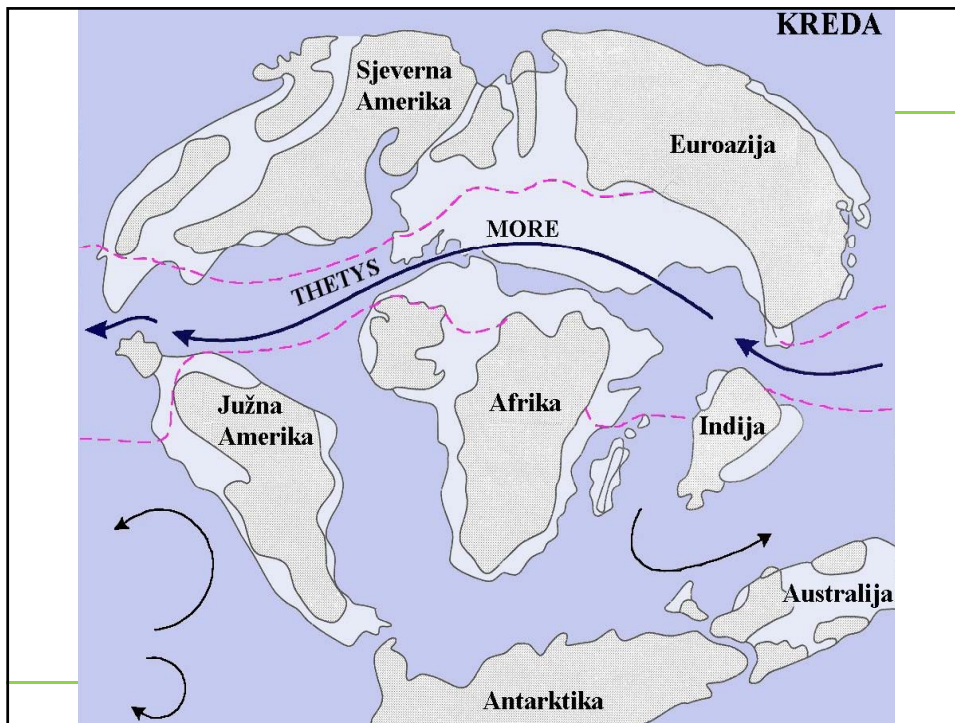
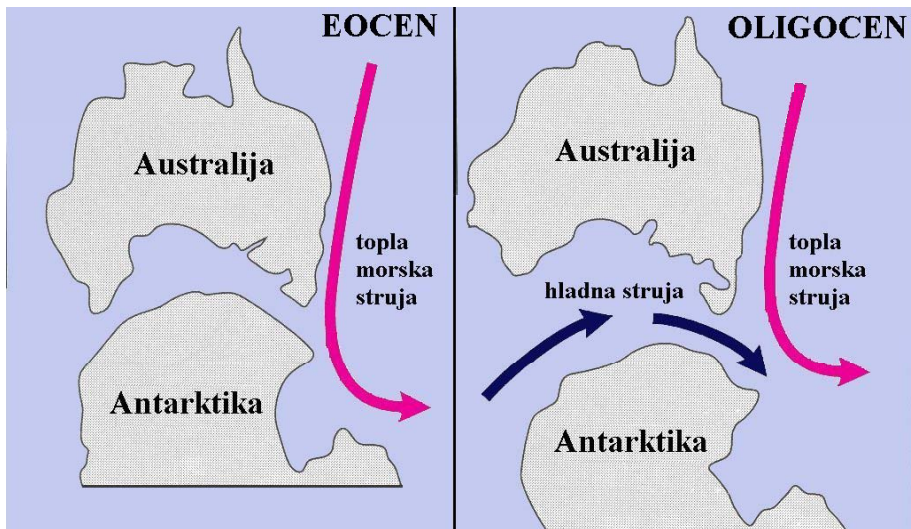

PLEISTOCEN

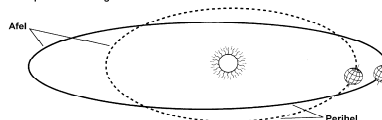
Led na Antarktici

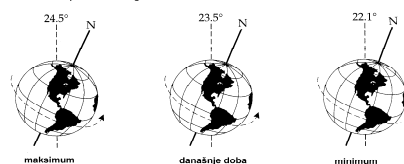
Ledena doba: **uzroci**

- relativno rijetki događaji obzirom na starost Zemlje...
- **Uzroci?**
 - 1) **raspored kopna** (cirkulacija mora)
 - 2) **postojanje leda na polovima**
 - led na polovima povećava albedo (refleksiju) sunčeve energije
 - 3) **promjene u orbiti Zemlje, nagnutosti osi i položaju polova** (M. Milanković)
 - cikličke promjene
- **recentni raspored kopna** na sjevernoj hemisferi onemogućuje prodor tople morske vode sa ekvatora

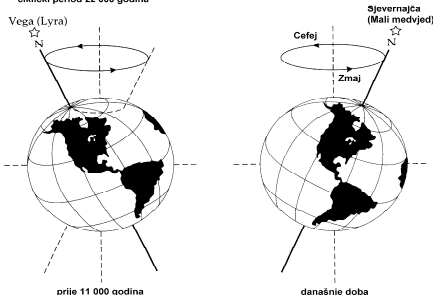
(A) eliptičnost orbite
ciklički period 100 000 godina

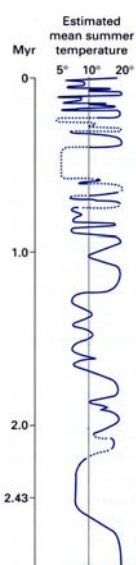
(B) Nagnutost osi
ciklički period 41 000 godina

(C) pomicanje polova
ciklički period 22 000 godina

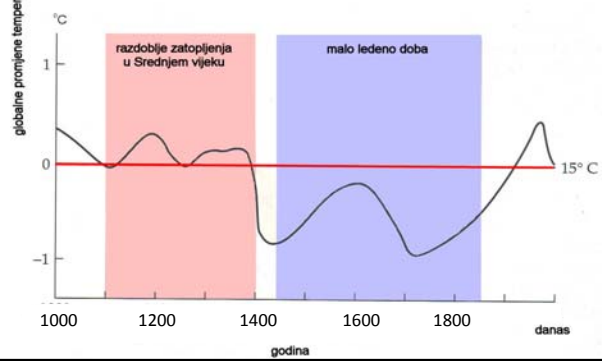
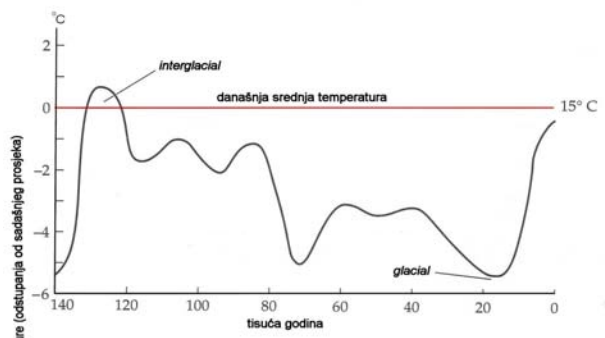
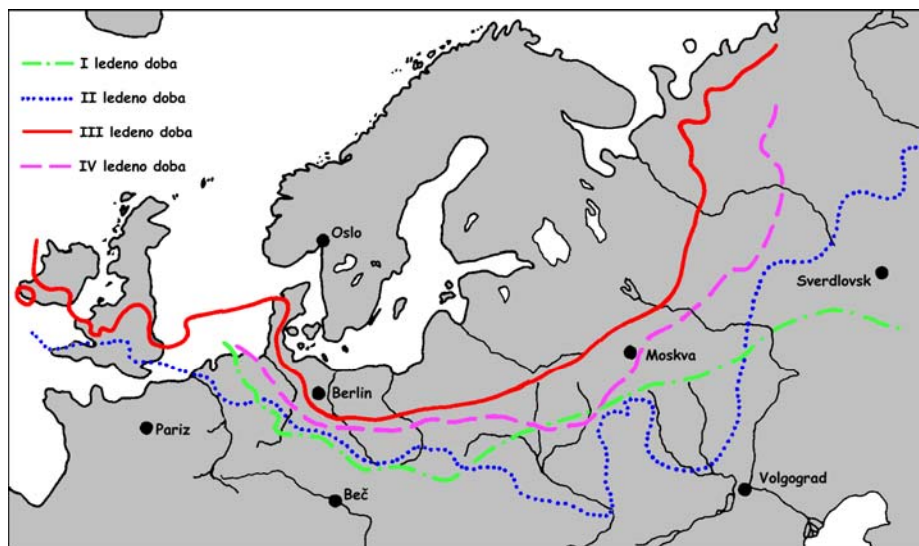

Pleistocen: **ledena doba - klima**

Temp.	North America	Alps	North-west Europe	Britain	Approx. date
C	Wisconsin	Würm	Weichsel	Devensian	← 10 000
W	Sangamon	Riss/Würm	Eamian	Ipswichian	← 70 000
C	Illinoian	Riss	?Saale	?Wolstonian	← 250 000
W	Yasmouth	Mindel/Riss	?Holstein	?Hoxnian	← 500 000
C	Kansan	Mindel	?Elster	?Anglian	← 1 x 10 ⁶
W	Aftonian	Günz/Mindel	?Cromerian complex	?Cromerian	
C	Nebraskan	Günz	?Menapian		
W		Donau/Günz	?Waalian		
C		Donau	?Eburonian		
W		Biber/Donau	?Tiglian		
C		Biber	?Pretiglian		
W			Reuverian		← 2.4 x 10 ⁶

Pleistocen: granica leda u Europi

Pleistocen: promjene biotopa

1. promjene **klimatskih zona** na istim mjestima u razdobljima glacijala interglacijala
2. promjena **lokacija, opsega i sastava staništa**
3. formiranje i nestajanje **putova rasprostranjivanja** (staništa tipa koridora)

Pleistocen: živi svijet

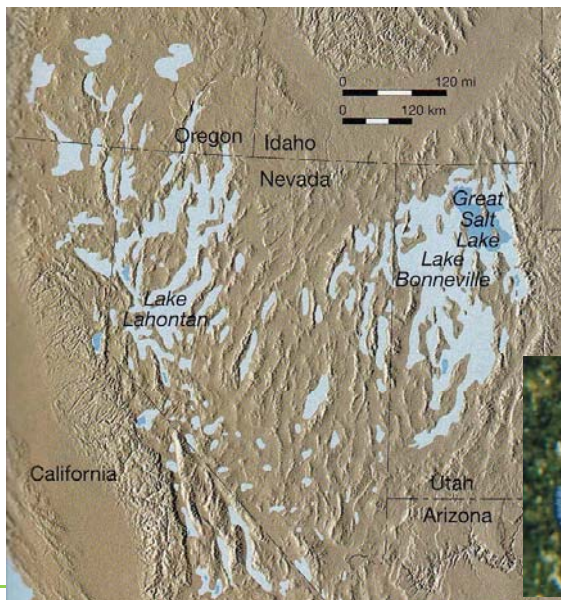
1. vrste: **slijedile promjene u okolišu**, pomicale se na geografskoj skali (geografska širina i nadmorska visina) slijedeći optimalne uvjete neophodne za opstanak svoje vrste
 2. vrste: **prilagodile na novonastale promijenjene** uvjete okoliša
 3. vrste: vrlo **suzile** svoje areale, ili čak **izumrle**
-

Jezera ledenih doba: glacijalna jezera

Nastajanje: nakon povlačenja ledenjaka (otapanjem i radom ledenjaka)

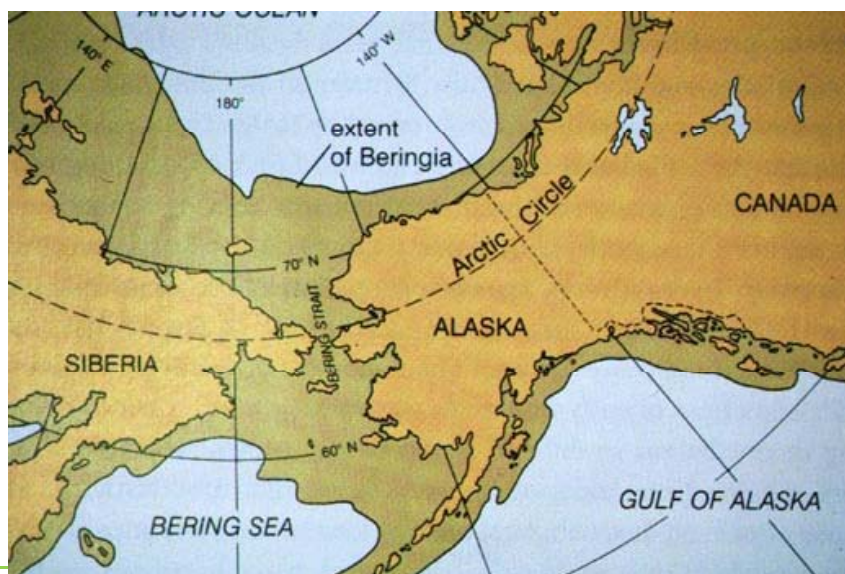
Jezera ledenih doba: pluvijalna jezera

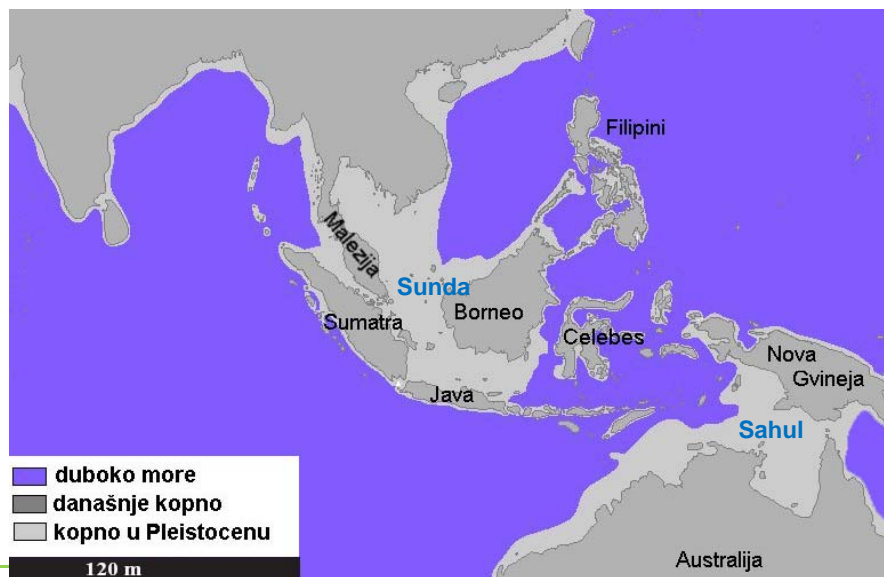
- **Nastajala:** umjereni i suptropski pojas
 - **Zbog:** velike količine oborina
 - **Fauna** nakon povlačenja vode: izumiranje ili disjunktni areal
- PR:** *Cyprinodon* sp.

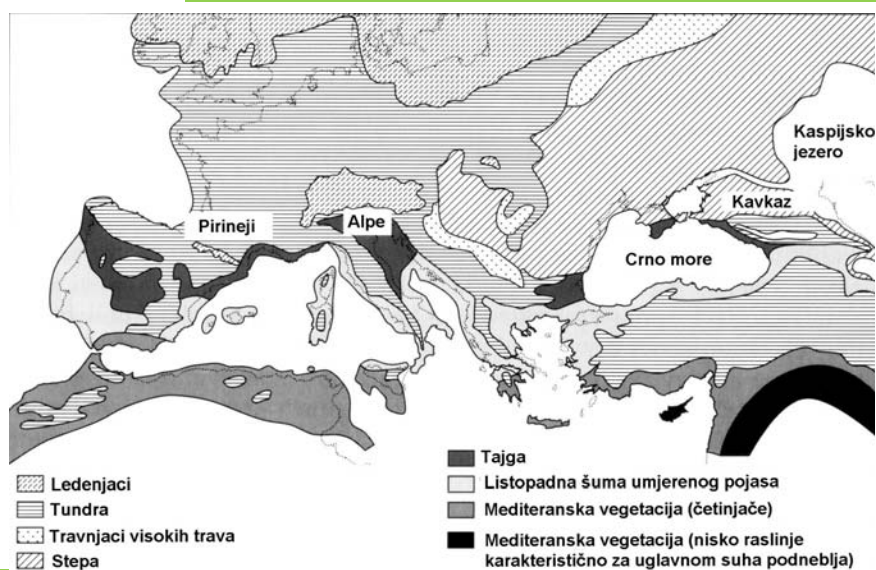
Pleistocen: promjene razine mora

Pleistocen: promjene razine mora

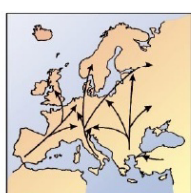
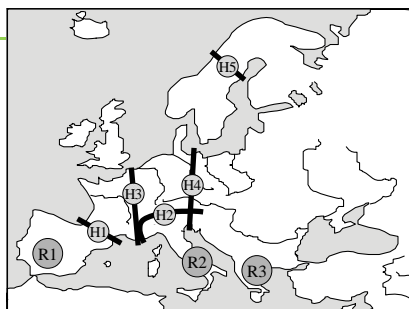
Glacijali/interglacijali: promjene vegetacije

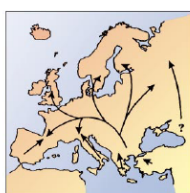
Refugij

”utočišta”: mjesta na sjevernoj hemisferi koja nisu bila obuhvaćena ledenjacima

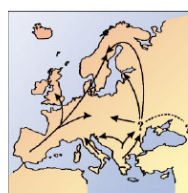
Europa – 3 južna poluotoka
+ lokalizirani mikro-refugiji

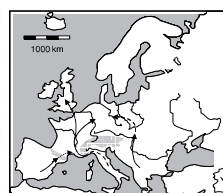
jež

skakavac

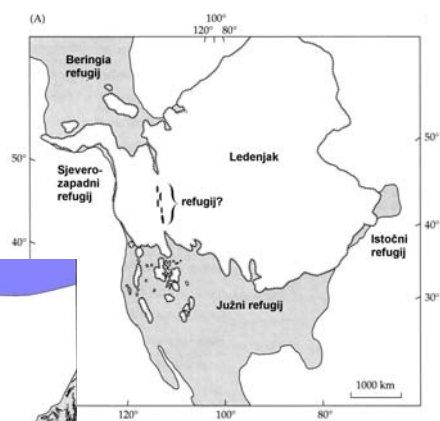
medvjed

leptir

Refugij

”utočišta”: mjesta na sjevernoj hemisferi koja nisu bila obuhvaćena ledenjacima

Tri grupe jezika američkih indijanaca podudaraju se sa tri refugija u Sjevernoj Americi

Refugij

Promjene opsega tropske kišne šume u slivu Amazone (zeleno)

- U tropskom pojasu refugij su dijelovi kišne šume koji su se održali za vrijeme glacijacije
- Središta biološke raznolikosti podudaraju se sa rasporedom fragmenata tropske kišne šume za vrijeme glacijalnog maksimuma

Glacijalni relikti

Alpski svizac (*Marmota marmota*)

- Današnji areal alpskog svisca su visoke planine (najveća populacija živi u Alpama)

Refugiji i evolucija

Američke podvrste europskog mrkog medvjeda (*Ursus arctos*)

Grizli (*Ursus arctos horribilis*)

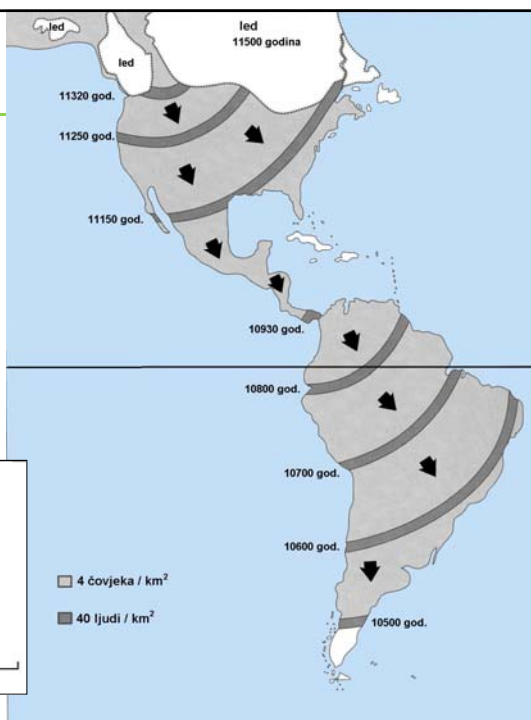
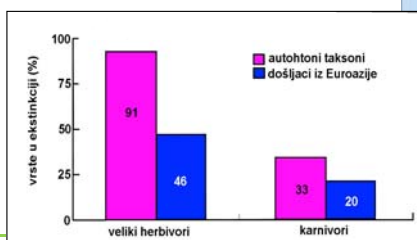
Kodijak (*Ursus arctos middendorffi*)

Čovjek u pleistocenu

- Vremenska sekvenca prodora ljudske vrste u Sjevernu i Južnu Ameriku

- Izumiranje velikih životinja poklopilo se sa unaprjeđivanjem tehnika lova i naseljavanjem vrste *Homo sapiens*

Izumrli u pleistocenu

Homo neanderthalensis

Izumrli u pleistocenu

Mamut (*Mammuthus primigenius*)

Mastodont (*Mastodon americanus*)

Špiljski lav (*Panthera leo spelaea*)

Sjevernoamerički lav (*Panthera leo atrox*)

Izumrli u pleistocenu

Vunasti nosorog
(*Coelodonta antiquitatis*)

Megaloceros sp.

Bison priscus

Golemi dabar (*Castoroides ohioensis*)

Migracije riba

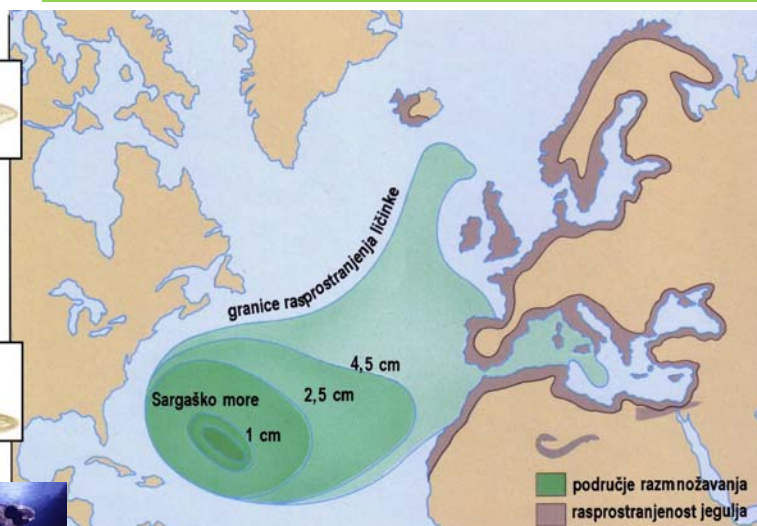
ličinka jegulje

mlada jegulja

Jegulja (*Anguilla anguilla*)

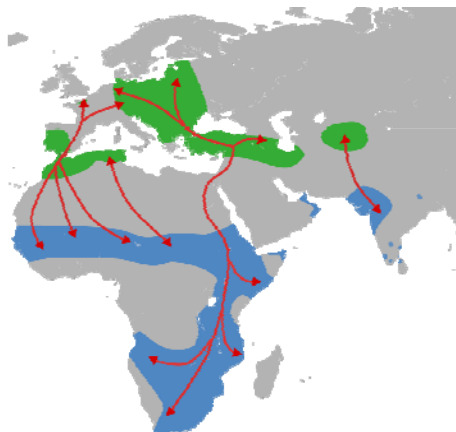

područje razmnožavanja
rasprostranjenost jegulja

Migracije ptica

Bijela roda (*Ciconia ciconia*)

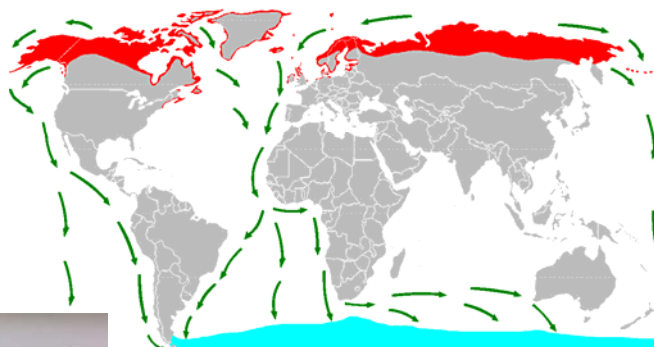
- područje gniježđenja
- područje zimovanja
- putovi migracija

Migracije ptica

Najduža migracija!

Arktička čigra (*Sterna paradisaea*)

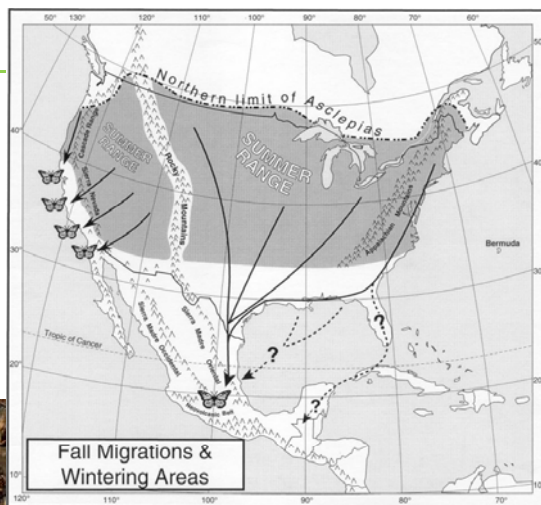

- područje gniježđenja
- područje zimovanja
- putovi migracija

Migracije kukaca

Monarh (*Danaus plexippus*)

Ledena doba i učinak staklenika?

